

O skutkach ostatniego bitwy przy *Magnan*, doniósł F. M. L. *Kray* dalej, iż nieprzyjaciel opuścił jeszcze d. 6. *Isolla della Scala*, również iak *Villafranca*, i z swoją tylną strażą przed *Roverbella* stanął; lecz następnego dnia cofnął się przy *Goito* za *Mincio*, to miejsce mocno osadził, a z resztą tylny straży ku *la Volta* pomazerosował, co kazalo się domyslać, że albo chce garnizon w *Peschiera* wzmacnić, albo tam więcej żywności dodać. To

skłoniło F. M. L. Kray do pomknienia naszey przedniej strazy pod Generalem Majorem Hr. Hohenzollern aż do Villafranca; Generala Hr. St. Julien posłał z 3. batalionami, kilkunastu strzelców i iazdą za Vincio do Valle-gio, dla bronięcia mostu, dywizjom F. M. L. Zopf i Kaim, dla wspierania pierwszego, iedney przy Leche, drugiey w lewą stronę kazal; dywizye zaś F. M. L. Frölich i Mercandiu tymczasowo w tyle przy Isola della Scala zolawili, dla okrycia Thou i Tartaro z lewym naszym krzydłem. Do Isola della Scala przywieźliśmy około 300. rannych, częścią naszych, a lenay więcej nieprzyjacielskich, i Generala nieprzyjacielskiego Pignon, który zaraz dnia 7. w nocy na lwoją ranę umarł. Strata nieprzyjacielska była znaczna.

Szczegółu batalij pod Magnan są następujące: „F. M. L. Kray postanowił nieodpierać Francuzów w przeysciu ich przez Adygę, lecz z całą armią tył im zająć w mieyscu i h przeyscia. Podzielił więc armią swoią na trzy kolumny, pierwszą pod dowództwem F. M. L. Marcandiu miała poyść przez Pozzo, druga pod F. M. L. Kaim, przez Cavard, trzecia pod F. M. L. Zopf przez Scudo orlando, czwartą pod F. M. L. Frölich miała składać korpus odwodowy. Na dniu 5. o godzinie 10. zrana, wyruszyły wspomniane kolumny, pierwsza spotkała nieprzyjaciela ieszcze przed Pozzo, którego znalazła tak nieprzełamanie mocnego, iż po niejakiey walce F. M. L. Marcandiu rannym zostal, miala nakoniec utąpić z placu, w której to okolicznosci część regimentu Piffa došla się w niewolę. Pokazało się potem iż nieprzyjaciel chciał sam nas trzema kolumnami atakować i że F. M. L. Marcandiu na iedną z kolumn do atakowania przeznaczoną natrafił. F. M. L. Kray znaydował się na czele drugiey kolumny w czasie gdy się dowodził o złym położeniu pierwszey. Wziawszy pizeto z sobą 9. batalionow pospieszyl się na pomoc, i odparł nieprzyjaciela. W tej okolicznosci General Roos w głowę ranny zostal. Zaledwie tym sposobem pierwsza kolumna wyszła z niebespieczeństwa, kiedy inna pod dowództwem F. M. L. Kaim znnowu mała o zgubę przyprawioną nie zolala, gdyby kolumna odwodowa F. M. L. Frölich nie przyszła iey na odsiecz. Naofiatek o godzinie 4. po południu kolumna F. M. L. Zopf zlamana iuz była, lecz za nadeszłym polikiem od F. M. L. Kray nieprzyjacieli zupełnie odpartym zostal. Przednia straz pod G. Hohenzollern dość pomysłnie z początku postępowala zaiawszy Villa Franca i Isolalta, lecz ponieważ nieprzyjacieli znacznie swoią siłę zwiększyl i za szczęśliwym postępowaniem trzech kolumn nieprzyjacielskich, ogień do Wiony zblizał się, przeto G. Hohenzollern postanowił roztropnie cofnąć się w porządku ku Toffobon, lubo wkrótce pod bokiemy także iego zchodzily utarczki. Nakoniec nieprzyjacieli ze wszystkich stron cofnąć się był przymuszony. Nadeszła noc przeszkodziła dalszemu iego ściganiu, nazajutrz poszła za nim pogoń a woylka nasze zaiely Vallegio, Villafranca, Isola della Scala. Nieprzyjacieli cofnął się do Roverbella, i pod Gozio przez Vincio, dywizya G. Serrurier posłana zolala ku Isola dla uwaszania Vallegio, i drogi od Mantui do Peschiara idącey.

Arcy Xiążę Konstantyn drugi syn Imperatora Rossyjskiego iadący do armii Włoskiej za ochotnika, przybył tu na dniu 11. — General francuzki Schier kommanderujący armią we Włoszech, przenioł na dniu 18 Marca swoią kwatery główną z Mediolanu do Mantui. Na dniu 25 trzy tyłące woylka Francuzkiego wkroczyły do Florensy. Komendant udal się zaraz do Arcy-Xiążęcia dla oświadczenia mu, aby następującey nocy z całą familią swoią i przetami udal się w podroz, co też do skutku przywiedzionym zolalo. Na dniu 26. utworzona była muniypalność w Florensy, której prezydentem profesor Fontana iest postanowiony. — Papiez był także przywiedziony do wyiechania do Parmy.

z Londynu dnia 9. Kwietnia.

Dnia onegdajszego Lord Bridport wyiechał do Portsmouth dla udania się przed Brest z siedmiu okrętami liniowymi i iedną fregatą. Przyłczyło się do niego 5. okrętow liniowych wyszłych z Plymouth. Sam Lord znayduie się na okręcie Royal Georges od 100. armat. Jezeli flotta francuzka chciałaby wypłynąć, będzie od niego zblizka podstrzegana. — G. Cuyler i Turlton przybyli do Lizbony.

Karol Roland mniemany emigrant francuzki, i nie-iaki Poppleton pisarz banku, zolali aresztowanymi za korespondencyą z nieprzyjacieliem. — Wiadomości o zabramu kilku francuzkich okrętow przed Alexandryą, ieszcze się nie potwierdziła. — Trzy Regimenta milicyow wypłynęły z Portsmouth do Irlandyi.

Bill podany przez P. Beresford w celu odjęcia prawa do elekcyi osobom, któreby należały do buntu, odrzucony zolal przez Parlament Irlandzki, z powodu, iżby niemogli fluzyc, iak tylko na rozdrażnienie ludu w tym momencie, i zeby to było rozszerzyć pożar zamiast onego ugaszenia.

Kanclerz Ikarbowy Irlandzki okazał potrzebę dalszego utrzymywania kosztom Krolestwa milicyow Angielskich, które się tam teraz znaydują. Prakryktan rzeczy czyni ieszcze ich bytność potrzebną w Irlandyi. Niemogli nawet zapewnić, czyli nie będzie wypadało ządać większych polikow od Anglii; lecz na ten moment dosyć będzie na lummie 700. tysięcy funt szterl.

W milicyi Northumberland ieden żołnierz po odebranych 200 kijach zolal odpedzonym, na grzbiecie miał przypięty napis: Jakobin który publicznie i kilkokrotnie oświadczył się za zasadami Francuzkami. — Naynowsza moda Dam tutejszych iest nosić na lzy koloretke szeroką z blachy złotey lub srebrney, która wale podobienstwa do obrozy. Ponieważ w tym czasie wiele zón poporzucało mężow swoich, przeto lubiący żarty radza

aby na kazdey takowey blasze imie męża było wyrażone dla tym łatwiejszego zbiegłych zón schwywania.

Sessya Parlamentu dnia 5. — Izba niższa w wydział uformowana, wotowała na zaciągnięcie puitora miliona w biletach Ikarbowych. Lord Adwokat Szkocki podał bil na pomnożenie summ zaręczonych w przypadkach kryminalnych, i na upoważnienie w niektórych zdarzeniach aresztu olkarzonych w części W. Brytanii nazwaney Szkocya. Przytacza w tej mierze to co się stało Archibaldowi Grey, który olkarzony o przestępstwo podpadające zaręczeniu, przyławil ię w momencie swego aresztu, i na tychmiast zniknął; znayduie się teraz w pewnym mieście Niemieckim, na czele iednego wydziału postanowionego na zniszczenie kraju, i porozumiewa się z spilkowemi. — Pozwolono na przeczytanie bilu.

z Paryża dnia 8. Kwietnia.

Dyrektoryat Wykonawczy odebrał urzędową wiadomość o zaięciu Florensy i Liworny przez woylka Rzpltey. Wielki Xiążę oddał się do Wiednia. Woylka Toskańskie okazywały chęć czynienia odporu, lecz ta nie długo trwała. Paryż spodziewa się wkrótce oglądać rzadkie osobliwości z gabinetow Toskańskich, tak iak teraz bawią go osobliwości i Turyńskie, a mianowicie tabula Isiaca, czyli tłumaczenie hieroglifow Egipskich. W Liworno woylka nasze znalazły dosyć ieszcze sprzętow angielskich.

Ostatnie wiadomości z St Domingo przywiezione do Francyi na statku przybyłym z Nantes, donoszą, iż ta Osada zawsze iest wierna Rzpltey, i że spokojność nie była tam naruszona od czasu wyiazdu Agenta Dyrektoryatu. Ten statek nazwany Le Furet, wypłynął z Kapu dnia 29. Lutego, a przybył do Nantes 30. Mar. a.

Dziennik Przyjacieli Praw zawiera w sobie List z Grenoble pod dnim 27. Marca w następującej osnowie: „Twoie pismo i większa część innych które maig zwy zay przepisywania go, powtarzały, iż Gen. Championnet podał się Agentom Rządowym. Mogłoby się zdawać, iż się lekano iakowego z firony tego Wodza oporu. Ci którzy to wyrazili, mało znają tego Obywatela. Wgodziły po odebraniu rozkazow Dyrektoryatu, General Macdonald odebrał kommandę z rąk Generala Championnet. Należało się obawiać poruszenia ludu, ponieważ Championnet potrafił sobie ziednać naywiększą przychylność u dowodzcow Lazaronow. Le z ten General wiał na konia iakoby dla przeiazdki, wyiechał bez żadnego zgielku z Neapolu, i więcej tam niepowrocił. Nie poddawał się nikomu, i nikt go niemyslał aresztować. Udal się nayprzód do Mediolanu, gdzie był uprzejmie przyięty od wszystkich braci woiennych. Dowiedziawszy się, iż miał być sądzonym, udal się do Turynu, gdzie żyje w samotności, ażeby uniknąć podeyrzenia o pozyskanie dla siebie sedziow. Pewny o czyłości swoich zamiarow, iest nader spokojnym. Zaręczam ci, i mozesz dać wiarę obecnemu świadkowi, iż nie ma w Rzpltey człowieka tagodniejszego, spokojniejszego i cnotliwszego. Championnet umiał sobie ziednać przychylność wodza Lazaronow. Wodz ten nieodstępował go nigdy, a w nocy poprzedzał go zawsze z pochodnią w ręku, wpaiał ku niemu w swoich podkomendnych ufnosci, i przymuszał ich do uszanowania, wołając: Czapki, Kapelusze z głowy; oto General Championnet. Taki widok moze się zdawać smiesznym dla tych, którzy niezważają na okolicznosci wkroczenia naszey armii do Neapolu i na niezmierną nierówność liczby naszego woylka z ogromną tego Miasta ludnością. Lecz polityka doradzała tam nie iednego rodzaju okazywać powolność.

Dyrektoryat potwierdził surowy nakaz ministra woiennego, na mocy którego wszyscy rekwizycyoniści i inni od swoich korpusow oddalający się woylkowi pod karą na zbiegow postanowioną wezwani są, aby w 3. dniach do swoich korpusow wyiechali. — Mowią tu mocno, iż druga klafa konfrypcyjnych wzięta będzie w rekwizycyą, dla zwiększenia armiiow naszych. — Bonami szef brgady w armii Neapolitańskiej olkarzony o rosproszenie pieniędzy Rzpltey z rozkazu Dyrektoryatu do więzienia opactwa zaprowadzonym zolal. W kilka potem godzin osadono tamże Generala Lefevre przybyłego tu od armii Danau; niewiadomo iednak iest powód tego ostatniego aresztowania. — Badonville szef brgady w 8. regimente burzarow dawniey G. Adjutant przy Pichegru od 19 mieścięcy w Temple siedzący zolal także do wspomnionego więzienia przeprowadzonym. — Z Ile de France odebraliśmy wiadomości bardzo pomysłne. Osada ta iest w zupełney spokojności. Kapry nasze przyprowadzają tam nieufannie zdobyte na Anglikach okręty. Od roku iuz tam żadne papierowe pieniądze nie są w biegu. Powoli wszystkie z niego wyciągnięte i spalone zolaly. — Ob. Alquier i Bacher w Monachium i Ratybonie dawniey zolający w tych dniach tu przybyli. Pospiech z którym Ob. Alquier wyiechał z Monachium (mówi przyjaciel praw) nie zdaie się zylkiwać pochwały rządu. Przeciwnie postępowanie Ob. Bacher przyzwoitsze było i zgodniejsze z charakterem iego. Nie utąpił bowiem iak tylko przemocy. — Abukaja agent Deja Algierskiego zolal z Temple wypuszczony, ma być teraz w wialnym domu strzeżony.

Zaraz po przybyciu swoim do Brest Minister morski Bruix czynił wszelkie dochodzenia względem stanu portu i woylk morskich. Po czym ogłosił dwie Proklamacye, iedną do robotników w porcie, którym oświadcza swoje ukontentowanie z ich czynności niezmordowaney, drugą do woylk morskich, w której oznaymuie niezmienną wolę Dyrektoryatu wydobycia marynarki francuzkiej z tego stanu, w którym teraz zolale. „Od dawnego czasu (mówi) marynarka była niczym dla Rzpltey, Dyrektoryat chciał, aby flotta stworzona zolala, i natychmiast 24. linieowe okręty gotowe są do wypłynienia. Obywatele,

nadszedł dzień, w którym wielkie usilowania zaręcają nam wielkie skutki. Cała Rzplta ma teraz zwrócone na was oczy etc. Donioł także woylkom morskim o wyroku Dyrektoryatu, który chce aby marynarze nasi tym predszą odnolił korzyść z zwycięstwa swego, nakazał aby im szacunek trzeciey części zdobyczy z zabranych okrętow nieprzyjacielowi pochodzący, zapłacony zolal. Słychać znnowu, iż Bruix obejmuie kommandę nad flotą w Brest. Flotta ta iest na dry mieliące w żywność opatrzona, ogłoszono nawet, iakoby iuz wypłynąć miała. Bruix powszechnie będzie załowanym iezeli z ministrem wyidzie, ciężko bowiem będzie znaleźć na mieysce iego rownie doświadczonego i czynnego Administratora, i ieden tylko Bertin naywyższy kommissarz marynarki w Tulonie, tudzież wierny doradzca Ob. Bruix, byłby zdolnym do załpiania iego.

Z dzieł kunsztow z Neapolu do Paryża przelać się mających nie zolana tamże iak tylko kopie gipsowe. — Z boiazni pożaru dla biblioteki narodowey flotącej blisko gmachu opary i ftykającej się z wielu kancelaryami Ikarbowo narodowey, Dyrektoryat rozkazał, aby biblioteka narodowa częścią przez rozebranie przyległych budynkow, częścią przez danie nowych murow, zupełnie od wszelkich innych gmachow odlaczona zolala. Koszt potrzebny na takąow poprawę pod żadnym pozorem nie powiuen być wtrzymany. — Znaimy Laharpe dawny członek akademii Francuzkiej Ikarzany na deportacyą wczelie 18. Fructidora, udal się iakby do iednego pulnecnego kraju na mieszkanie. — Zona G. Buonaparte, zakupila od Ob. Lecoulteux za 325. tysięcy frankow piękne dobra Malmaison zwane o 4. mile od Paryża. — Dwie galerie palacu rowności maig być pociągnięte aż do ogrodu tegoz palacu, na samym zaś wniysciu iego będą 4. wielkie podławy umieszczone, na których 4. piękne kruszcowe konie z Wenecyi Irowadzone stac maig. — Championnet sądzonym będzie od sądu woiennego w Medyolanie. Sławny patron Macque iedzie tam w tych dniach i będzie obrońcą iego. — Guy Wolter umarł, aptekarz namaszczający ciało, otrzymał pozwolenie, zachowania w spirytulie mozgu iego. Ten drogi fizyczny zabitek dołal się do rąk Ob. Mithoauri dziedzicowi po rzeczonym aptekarzu. Obywatel ten ofiarował go teraz rządowi, który dar ten mile przyjąwszy, złożył go rozkazał w bibliotece narodowey.

Mianowanie O. Legouvé do instytutu Narodowego przypomina przyłowie. Miedzy dwoma sprzeczącymi się trzeci wygrywa. Ubiegali się bowiem Pany i Pal spot a kto inny zolal wybrany. Ostatni ściałgnął sobie wiele nienawisci przez pisma przeiw Filozofom wydawane. — Mowią, iż na mieysce Ob. Lombard, ma być wyłany do Hagi Ob. Morainville przyiaciel Dyrektora Barrasa.

W Dzienniku Przyjacieli Praw znayduie się list Generala Toussaint-Louverture, datowany z Portu Republikańskiego d. 11. Lutego do Ob. Guibre, iego sekretarza wyłanego z depesząmi do Paryża. Znaczniesze iego wypisy są następujące:

Na koniec, po długich burzach, które zachmurzyły nasz horyzont polityczny w ostatnich dniach mieściow Vendemiaire i Brumaire, iutrznaa łeczności zaiasniała dla ludu w St Domingo. Moie życzenie zgodne z mądremi rozporządzeniami Dyrektoryatu, dały osadzie agenta, który przez swoią roztropność i biegłość zagwarantował spokojność publiczną. Znasz mnie dosyć, ażebyś był przekonany, iż w zapewnieniu o dobrych zamiarach agenta Rządowego, dopomagać mu będę przez wszystkie iakie są w moiey mocy sposoby, których nie użyję, iak tylko dla dobra moiego kraju, i zachowania onego dla Francyi, ponieważ na złość potwarcom, dowodę światu, iż wierny moim przyśligom, nie zaśluzylem nigdy na ochyde iaka mnie pokryć chcieli. Służylem Hiszpanii w tenczas, gdy we Francyi Róislizm prześladował obrońcow wolności. Lecz gdy Francya podala mi reke, gdy mnie w liczbe swoich politycznych dzieci, przeszedłem pod chorągwie Rzpltey, i walcząc za nie nieprzełatałem. Jakże miałbym wchodzić w przymierze z Anglią, gdy z iey stronnikami w St Domingo nieprzełatałem nigdy smiertelney prowadzić wojny? Polityka w woylku upoważnia fortele, i ze ich szczęśliwie względem kommandanta Agielskiego użyłem, można z być twócić, iż byłem Anglii stronnikiem? powinno to być przeciwnie nowym dowodem moich dla wolności życzeń, i mego pragnienia ku iey rozszerzeniu. Armia w St Domingo same iuz tyłk laury ma do zbierania, i gdy się poświęciła na tryumf wolności i obronę Rzpltey, nie żąda inney nagrody, iak tylko zolania się przy swoich prawach i owocach swoiey pracy. Używałem moiey władzy na powszechne uszczęśliwienie osady, i iezeli się dobro publiczne uładi, pragnienia moie spełnionemi zolana.

W wielu naszych Dziennikach znayduie się List Ob. S. Adjutanta Generala Jourdan z Willingen pod d. 30. Marca, względem bitwy 25. Marca między armiami francuzką i Cesarzką. — Bitwa (wyraża ten officer) stoczona była na równinie Liptingen wpośród lasow. Nasza armia moiey liczna i strudzona, zaśluzyla na naywiększe pochwały, i zadziwila tych, którzy byli świadkami iey mełtwa. Sam General kommanderujący znaydował się wśród zamieszania. Byłem przy iego boku, i nie nam się w tym razie nie wydarzyło. Arcy-Xiążę Karol znaydował się na czele swoiego woylka, które się z wielkim potykało mełtew. Nigdy nieprzyjaciel nie pokazał więcej odwagi. Z swoim Xiążęciem na czele, Iykował się pod naszymi bateriami, które go ze wszystkich stron okropnie raziły. W tym to momencie atak kawalerii byłby Itanowiącym, później nie mógł iuz żadnego sprawić skutku. General znający się na szacunku armij którą dowodzi, dla nieparzenia oncy, cofnął się etc.

Dnia 10. Kwietnia.

Redaktor ogłosił urzędownie dwa następujące artykuły.

Poruszenia armii Dunaju.— Dnia 13 Germinal (2. Kwietnia) nieprzyjaciel ku frontowi naszych dywizyów wysłał patrole dla rozpoznania naszej pozycji, co kazało się domyślać Generalowi *en chef*, iż będzie naziątraz atakowanym. Przelirzeli więc Generalowie aby się mieli na ostrożności i byli gotowi na wszelki przypadek.

Dalszy ciąg poruszeń armii.— General *en chef Jourdan* nagłą chorobą zdięty wyjeżdża dnia 14 Germinal tegoż samego dnia kiedy atak od nieprzyjaciela miał być przedfiewięzty do *Strazburga*. Prosił on dawniej jeszcze o pozwolenie przywiechania do *Paryża*, i proponował aby na miejscu jego General *Saint-Cyr* lub *Ferrino* objął komendę. Dyrektoryat Wykonawczy mianował Generala *Maffena* do objęcia tymczasowej komendy nad armiami, lecz nim ten przybył, General *Jourdan* wyjeżdżając oddał komendę Generalowi *Ernouf*, który atakowany w przedniej straży swojej nakazał cofnięcie się wojsku nad *Ren*.

General *Jourdan* miał już tu wczoraj przyjechać. Niektóre dzienniki nieurzędowe głoszą, iż komenda armii Niemieckiej zupełnie jest już oddana Generalowi *Maffeni*. General *Moreau* zaś ma dowodzić armią w *Helwecyi*.— Dyrektoryat uchwalił iż minister morski nie będzie mógł wydawać żadnych pozwoleń do kaprowania, bez wyraźnej w tej mierze woli Dyrektoryatu.

z *Bruxelli* dnia 9. Kwietnia.

Ogłoszony tu został wyrok Dyrektoryatu Wykonawczego pod dniem 7. *Germinal* (27. Marca) roku 7go, dotyczący się Banku *Wiedeńskiego*. Treść jego jest, iż Dyrektoryat Wykonawczy uwiadomiony iż *Emiffaryusze Austriacy* rozszedłszy się po bywszych *Miastach Belgickich*, pobudzają właścicieli summ umieszczonych na Banku *Wiedeńskim*, ażeby do niego przesyłali dodatki po 30. i po 100 od 100, które Rząd od swoich Wierzycieli wymaga, i że pomienieni właściciele stać się współnikami tego wysiłku przez posyłanie swoich funduszów. Na mocy Prawa 1. Sierpnia 1793. wyrażającego, iż wszyscy *Francuzi* którzyby umieszczali swoje summy w Kantorach lub Bankach krajowych, z którymi Rzeczpospolita znajduje się w wojnie, są uznanymi za zdrajców Ojczyzny; Dyrektoryat rozkazuje takich aresztować i przysłać do wojennego sądu. Tak sama surowość rozciągnięta jest na tych, którzy do tego przestępstwa powodem się stają.

z *Lrydy* dnia 4. Kwietnia.

Rząd nasz z powodu ostatnich Porty względem siebie postępów, wydał pod dniem 29. Marca Rezolucyę w której wyraziwszy wszystkie pobudki dobra publicznego wynikającego z związków handlowych z Portą, stanowią, iż poddanych wielkiego Sultana i ich własności znajdujące się w tej Rzpltej, bierze w szczególną opiekę Narodu. Wypis niniejszej Rezolucyi poślany będzie Dyrektoryatowi Wykonawczemu Rzpltej *Batawskiej*, z rozkazem przedfiewięcia wszystkich potrzebnych środków, ażeby poddani wielkiego Sultana którzy się w tym kraju znajdują, używali na dół opieki Praw dla swoich osób i dla swoich własności.— Druga izba zważywszy, iż przyczyny w pierwszej izbie przytoczone, są dostatecznymi, potwierdziła dnia 30 pierwszą Rezolucyę.

z *Hagi* dnia 13. Kwietnia.

Bywszy Hrabia de *Monguillard*; który tu od 9. miesięcy bawił, za rekwiizycyą *Francuzką* musiał z *Hagi* i całej ziemi *Batawskiej* nagle wyjechać.— Zda się, iż nasza flota wkrótce wyjdzie pod żagle.— W okolicy *Bruxelli* wszystko jest spokojne.

z *Szwabii* dnia 9. Kwietnia.

Na dniu 6. officer *Austriacki* z 5. ułanami ukazał się przed *Kehl*, i zaprowadzono go z zawiązanymi oczyma do tamtejszego kommandanta Generala *Humberta*, którego wezwał do poddania fortecy, lecz General dał odpowiedź, iż kochając honor bronić jej będzie do ostatniego.— General *Jourdan* spadłszy z konia, krwią pluje i jest cokolwiek chorym.— General *Bernadotte* iedzie do *Paryża*.— Główna kwatera *Arcey-Xiażęcia Karola* na dniu

3. była w *Geiffingen* potem w *Müskirch*.— O porażce Generala *Ferrino* pod *Szaffuzą*, i Generala *Maffeny* w *Szwajcaryi*, wieści były fałszywe, rozniezione umyślnie przez *allarmistów* w czasie cofania się *Francuzów*.

Milicya *Szwajcarska* we wszystkich okolicach jest wezwana do marszu, większa część jej już się udała nad *Ren*. Milicye z wielką chęcią i zapaleń tamże pospieszają, i pomimo przykrego powietrza, obozują pod gołym niebem. W *Szaffuzie* zostają dwie kompanie infanteryi *Francuskiej*. Bramy miasta zawsze są zamknięte. W *Stein* znajdują się strzelcy. Mają jednak rozkaz za mocnym atakiem cofnięcia się na lewy brzeg *Ren*.— Ciało prawodawcze *Szwajcarskie* uchwaliło, iż każdy obywatel *Helwecki* lub cudzoziemiec w *Helwecyi* zamieszkały, który słowami lub uczynkami powstawać będzie przeciw środkom, które rząd dla obrony kraju uchwali, albo innych od obowiązków obywatelskich odwożać będzie, albo nakoniec rząd obcy zachwalać i do niego nakłaniać będzie, takowy pod sąd wojenny poddany i śmiercią karany być ma.

z *Rastadu* dnia 9. Kwietnia.

Ministrowie *Francuzcy* już wiele rzeczy swoich ztąd wysłali, żądają nawet podania sobie rachunków od wierzycieli swoich. Oświadczają jednak, iż chyba mocą gwałtu przymuszeni zostaną do wyjechania z *Rastadu*, i nie oddadą się ztąd dopóki tylko legacya *Moguncka* tu zostanie. Niektórzy Polłowie są tego zdania, iż aby pismo negocyacji pokoju z *Rzeszą* przerwane nie było, udadzą się za Polłami *Francuzkimi* do *Strazburga*. Zda się, iż przewidziane od początku roku teraźniejszego zupełne zerwanie Kongressu po półtora roku trwałości swojej, coraz bardziej zbliża się.

Nota Hrabiego de *Metternich* Ministrom *Pełnomocnym Rzpltej Francuskiej* podana w *Rastad* dnia 9. Kwietnia 1799.

Nota, którą niżej podpisany przesłał dnia 8. t. m. Ministrom *Pełnomocnym Rzpltej Francuskiej*, zawiera w sobie zrzeczenie się dośrotyności, w której znajdował się na kongressie pokoju w *Rastad*, i jest ostatnim dziełem jego poselstwa. A tak ponieważ już nie ma żadnego znaczenia, na mocy którego mogłoby przyjmować iakąkolwiek deklaracyą publiczną z strony Ministrów *Pełnomocnych Rzpltej Francuskiej*, załue, iż go postawili w przypadku odeśłania im ich Noty, zapewniając o swoim dla nich znakomitym poważeniu.

F. G. C. Hr. de *Metternich-Winnebourg Beilstein*.

Dnia dzisiejszego Członki *Deputacyi* mieli między sobą konferencyą stosowną do teraźniejszego położenia rzeczy. *Saxonia*, *Bremen*, i *Wirtzburg* oświadczyły; iż tylko oczekują na rozkazy swoich Dworów dla oddalenia się z *Rastadu*. Inne członki były przeciwnego zdania, iż tylko *Seym Rzeszy* może odwołać *Deputacyę*. Mówią, iż dnia jutrzejszego będzie formalna *Sesja*.

Z przyczyny coraz większego zbliżenia się wojsk *Cesarlickich* do *Rastadu*, mówią, iż kongress bliżki jest swojego końca.

Kancellarya *Cesarzka* jutro wyjeżdża. Wyjazd Hrabiego de *Metternich* pojutrze nastąpi.

Mówią, iż w *Forbach* o 6. mil od *Rastadu* znajduje się 1600. ludzi wojska *Austriackiego*; 300. w *Gernsbach* o 3. mile od *Rastadu*; a 200. w *Rothenfels*. Te wojska mają dnia jutrzejszego posunąć się bliżej ku *Baden*. W naszym wielkim wojskowie rozkazano dostarczyć na jutro za gotowe pieniądze, chleba, owsa, siano, i słomy. Komunikacya z *Kehl* jest zupełnie przecięta.— Na prawym brzegu *Ren* przy *Brisach* pokazało się 8. do 900. ludzi wojska *Francuskiego*.

Od strony *Lorrach* zasły już mocne utarczki między forpocztami *Austriackimi* i *Francuzkimi*.

Dnia 11. Kwietnia.

Komunikacya między *Rastad* i *Offenburgiem* jest przecięta. *Austriacy* znajdują się w *Sinzheim*, i wysyłają patrole aż do *Buhl*. Kilka także oddziałów pomknęło się za *Oppenau* i *Oberkirch*. Wojska *Francuskie* stojące przed *Kehl*, mają swoje forpoczty w okolicach *Lichtenau* o 5 mil od *Rastadu*. General *St Cyr* ma główną kwaterę w *Korck* blisko *Kehl*.

Deputacya Rzeszy zgromadziła się dnia dzisiejszego. Subdelegowany *Bremeński* dla słabości zdrowia nie przyjechał na niey. Minister *Saski* doradzał przelać generalnemu *Seymowi* ostatni Dekret *Kommissyi Cesarlickiej*, oraz noty, i czekać na dalsze *seymu* postanowienie. Wzlyskie członki przyjęły tę propozycyę.

z *Stutgardu* dnia 9. Kwietnia.

Dnia 5. t. m. prawe łkrydło armii *Francuskiej* przeprawilo się przez *Ren* przy słarym *Brisach*, o 4 godzinie wieczorem przeszło zupełnie rzekę i most z niey zebrało. Mała liczba *Austriaków* pokazała się przed *Fryburgiem*, lecz większa część kolumny idącej za dywizyami Generala *Ferrino* i *Turreau* obrociła się przez *Wiesenthal* ku *Lörrach* i *Bazylei*.— Przez te rozporządzenia armia *Arcey-Xia* zagraża swoim środkiem *Szwajcaryi*, a korpus *G. Starray*, rozciąga się wzdłuż *Ren* zaczynając od *Brisach* aż poniżej *Offenburga*, dla dawania uwagi na *Kehl* i na armię *Francuzką* w *Alzacyi*.

Dnia 12. Kwietnia.

Donoszą z *Fryburga* pod datą 8. t. m. iż *Francuzi* postawili na nowo most przy *Brisach*, który byli zabrali po cofnięciu swoim dnia 5. przez *Ren*. Niektóre wojska powróciły nazad na prawy brzeg, i zajęły słary *Brisach* i *Hohstaden*. Od dnia 8. w *Bryzgowii* małe tylko widziano kawalerię *Austriacką* oddziały.

Z *Szwajcaryi* niemamy żadnych ważnych wiadomości. *G. Komm. Maffena* ma zawsze swoją główną kwaterę w *St. Gall*.

Ciało Prawodawcze *Helwetów* wydało Prawo nakazujące zaciąg nadzwyczajnego wojennego posiłku, i powierzyło Władzy Wykonawczej środki onego ulkutechnienia. Z tego powodu Dyrektoryat wydał wyrok, którego znaczniejsze urządzenia są.— 1. każdy obywatel należący do kontrybucyi wezwany jest, ażeby natychmiast po ogłoszeniu niniejszego wyroku, złożył w ręce agenta swego okręgu lub lekcyi, swoy dar na posiłek wojenny.— 2. Ta kontrybucya będzie powtarzana co miesiąc, i w pierwszym dniu każdego miesiąca, złożona w ręce pomienionego agenta tak długo, poki nadzwyczajne potrzeby wojenne wymagać tego będą.

z *Manheimu* dnia 10. Kwietnia.

Armia *Dunaju*.— Lewe łkrydło. — Sztab Generalny.— W główny kwaterze w *Manheimie* 21. *Germinal* (10. Kwietnia) roku 7. Rzplty. „ General *Bernadotte* uwiadomia wojska pod swoją komendą zostające, iż osłabienie jego zdrowia przymusza go do momentalnego od armii oddalenia się, z tej przyczyny oddał komendę lewego łkrydła Generalowi dywizyi *Collaud*.

General dywizyi *Cherin* dowodzi w czterech przylączonych Departamentach *Mont-tonnere*, *Sarre*, *Ren* i *Mozelli* i *Roer*.

Przybywa tu nieprzeftannie infanterya i kawalerya *Francuska*, gdy tym czasem inne wojska wychodzą z naszego miasta. Wiele batalionów udalo się ku *Moguncyi*. Mówią iż ma być wytknięty oboz między *Manheimem* i *Heidelbergem*.

Dnia 11. Kwietnia.

General *Bernadotte* wyjechał ztąd dnia wczorayszego wieczorem. Mówią iż ma się najprzód udać do *Akwizgranu* dla brania kąpeli. General *Cherin* także wyjechał.

Z *Poniedziałku* na *Wtorek* w nocy, patrol *huzarów Austriackich* przybył przez *Michelfstad* do *Hoppenheim* i zabrał 10. Fyzliorów *Francuzkich*.

Dnia 12. Kwietnia.

Część wojsk *Francuzkich* która miała obozować przed *Manheimem*, wyszła dnia wczorayszego. Ten oboz obserwacyiny będzie miał swoje prawe łkrydło przy *Neckerane*, środek nad groblą *Heidelberską*, a lewe łkrydło przed twierdzą *Necker*. Kilka batalionów dnia jutrzejszego uda się do *Strazburga*.— General *Collaud* zastępujący momentalnie Generala *Bernadotte*, znajduje się tu od dni kilku.

General *Cherin* kommanderujący w czterech Depar-

z Ratyzbony dnia 10. Kwietnia.

z Memmingen dnia 11. Kwietnia.

Od brzegów Menu dnia 15. Kwietnia.

z Frankfortu dnia 19. Kwietnia.

z Florencyi dnia 27. Marca.

z Genui dnia 30. Marca.

z Medyolanu dnia 1. Kwietnia.

Od granic Włoskich dnia 9 Kwietnia.

O B W I E S Z C Z E N I A

fłowskiemu o Czer: Zł: 1955, gr: 25. A. Jedlińskiemu bywшему Pisarzyowi Prowentu dobr *Łysobychich* o Zł: 1564. gr. 9. *Gutkowskiemu* bywшему Łzynkarzowi w *Łysobychach* o Zł: 840. gr: 28.— *Korensowi* fiolarzowi także bywшему Łzynkarzowi w *Łysobychach* o Zł: 747. gr: 27.— Majorowi *Jakubowiczowi* o Zł: 650.— *Jozefowi Nachmanowi* z *Węgrowa* o *Talarów* 85.— Oraz wszystkim dobr ich Possessorom, niegdy Itaro-Zakonnego *Semonsa-Simons* o zapłaceniu summy Czer: Zł: 22,595. Zł: Pol: 4. gr: 5. do rachunku podpisanego winney. Nakazuje, ażebyście przed Sądem teżyże Kommissyi w mieście Warszawie w domu *Tepperowſkim* agituacyą się, od daty Porzwu niemieyszego za tygodni ośm, czyli w tenczas gdy sprawa ta z Regeſtru przyzwoiłego do sądenia przywołana będzie przed Sądem teżyże Kommissyi, oſobiſcie lub przez prawnie umocowanego Pełnomocnika ſtawili się. A to na popieranie wierzychiel do maitku JW. Prota Graffa *Potockiego* ubiegających się, tudzież wyznaczonych przez też Kommissyą Masy tegoż Administratorów i Prokuratora, na rzecz teżyże Masy czyniących Powodów, którzy ſtosiując się do ſkryptów, Rewersów i innych dowodów rzetelności wspomnianych summ okazujących dopraszali się, teżyże Kommissyi, ażeby rzeczonych Pozwanych, każdego w ſzczegulości do zapłacenja summ wyżej wzmiankowanych, i zaległych prowizyi do terminu ſatysfakcy rachować się mianych, wraz z wydatkami Prawniami, na rzecz teżyże Masy zobowiązać, a to pod rygorem w prawidłach Kommissyi iwoiey, to iest niezwłocznym wszelkiego maitku Pozwanych exekwowaniem, i na ſatysfakcy Masy Bankowey wlkazaniem, zaczym Pozwani mają się ſtawić, i na to odpowiedzieć, albowiem czyli ſię ſtawią, lub nie? wszelakoż na terminie z niemieyszego Zapowzu przypadającego, zaczyn wyrok ofłateczny przeciwko pozwanym ogłoszony, i ekucya onegoż wlkazana zołżanie: Działo się w Warszawie w kancelaryi teżyże Kommissyi dnia 20. Miesiąca Lutego 1799.

Stosownie do Dekretów w sądzie Komisji wspólnej, przez Nayaśniejsze dwa Dwory Cesarzkie i Krolewko-Prułki, do upadłych sześciu Banków wyznaczonych, między osobami niżej wyrażonemi, a masą Schulzowicką zapadłych, ktorými, jako to: Ichmość PP. Krzysztofowi Miałkowskiemu dzień 24 Xbris. 1798. — Franciszkowi Zagorskiemu na tenże dzień, Kantemu Przytułkiemu, na dzień 25 Marca 1799 wykonanie przyłąg na rzetelnosc Ich Pretensji zosiłło przepiśane, a ktorým czas zamierzony już upłynął, ażeby się w sądzie Komisji stawili, i przychyne zadosć nienczynienia Dekretom, w przeciagu dwoch Miesięcy złożyli, i dozwolenia wykonania tychże przyłąg od Komisji dopraszali się.— Również Osoby z ktorými Dekreta w przeszłej Komisji Bankowej, w Roku 1794. takż z wyznaczeniem przyłąg pozapadały, a takowych niewykonały, teraz zaś za Ilacją przez Urz. Prokuratora Massy Po-Schulzowickiej w dniu 11. Kwietnia 1799 Roku uczynioną, jako to: Ichmość Panowie, Paschalis Dechys, na dzień 1. Czerwca. — Karol Szaszkiewicz na dzień 1. Lipca, Poziomka i Obregbki, na tenże sam dzień, Przedziecki Michał na tenże dzień, Beniamin Hermann, na dzień 1. Czerwca, i Maciej Kosicki na dzień 1. Lipca roku bieżącego, gdy do wykonania tychże przyłąg Prolongacją od Komisji zyskali, iżby takowe przyłągi wypełnili, uwiadomila się, albowiem temż Dekretami w przypadku niewykonywania przyłąg uznano jest, iż Massa Schulzowicka od Ich Pretensji uwolniona zosiłanie.— Zaczynam w przypadku nie zgłoszenia się i przyłąg nie wykonania, zamierzony rygor przez łąd Komisji na nich rozciągnięty zosiłanie. Dan w Warszawie dnia 15 Kwietnia. Roku 1799.

Na infancją masły kredahney JW. Prota Graffia *Potockiego*, zapożyczają się Etykielnie fukcellorowie niegdzy JW. Stanisławu *Kośkowskiego* Kasztelana Kamińskiego bezpotomnie zmarłego, do wpisu przeciwko JW. Katarzynie z Potockich Graffowej *Kośkowskiej* Kasztelanowej Kamińskiej w Regełtrze *status activi* uczynić się mającego, aby sprawy o zapłacenie sumy dwóch pierwszy złt: pol: 635,250. drugiey złt: pol: 166,656 z przowizjami i wydatkami prawnymi attentowali i wyrokom N. K. B. od ich Należniejszych Dworów wyznaczoney, ulegały.

P. Stanisław *Soltky* ostrzega, że ani on, ani nikt z jego domu, na *conto* jego nie bierze żadnych towarów na kredyt, gdyż wżylkyto płaci gotowemi pieniędzmi.

Dobra dziedziczne Irządz, Gurno, Dulno, Mikołajowiec, Zawata, Rozalin i Podlesie w Powiecie Lelowskim nie zadługo ani wyderkami obciążone, sytuowane, o mile od granicy Cesarzkiej między miasteczkami Lelowem, Koniecpolem, Szczekocinami, Płicą, w dziedzictwie od lat 200 niezakwitynowanym przed lat kilku ograniczone i kopcami obsypane w gruntach dobrych, w paszach, łakach, z lasem trzymającym morgów 2000 z dwiema rzekami, stawami, sadzawkami, młynem, piłą, browarem, karczmanni na gościach Wielkopolskim i Czerłuchowłkim, Kościółem parafialnym do którego Farę, 16 wsi należy, pałacem, officynami dwiema, stajniami, wozowniami, fliklerzem murowanemi, i wszelkiemi zabudowaniami potrzebnymi w granicach swoich mające kamień wapienny i cegielnią fą do sprzedania. Zyczący sobie kupić tę dobra każdego czasu ziechać może na grunt dla zobaczenia i ugodzenia się.

Drukarnia P. Majaw w Krakowie dotrzymując swego przyrzeczenia w wydaniu na widok publiczny *Orlanda Szalonego*, przekładania Piotra Kochanowskiego, donosi Publiczności, iż obydwu Tomów już są gotowe, i prosi Prenumerantów aby ich raczyli odebrać. Szacowna Publiczność daruje cokolwiek późniejsza w wydaniu tego drogiego zabytku literatury Polkiej, iż że liczba prenumerantów nie odpowiedziała kosztom na wydanie jego.— Dzieło to kosztuje teraz w 2ch Tomach blisko 60. arsz. wyższość, w 5to. majori, na kleiowym papierze. Złł: Pol: 18. Jeżeliby ktoś życzył sobie mieć go do biblioteki na papierze *Velin*, potrzeba żeby się zawczasu zgłosił, bo tylko kilka egzemplarzy takich się znajduje; i eden kosztuje Złotych Polkich 36.

Podaje się dowiadomości, iż Autyera w *Łazienkach* z alanki od dołu mурowaną, z podworkiem oparkanionym, w którym fiatnika i wozownią, z f szopą na filarach mурowaną ieft do najcia od S. Jana roku terażniejszego. Magazyn zaś gospodarcki i pomieszkaniami, łayutami, wozowniami i łpichrzem mурowanym każdego czasu. Zycząc sobie onych nabyć, niech ief referu-d kamienicy *Hryniewiczowskiej* zwany obok łatni Króla Zygmunta pod Nr. 365, na pierwszym piętze od rogu nad łklepami towarow Mokiewskich blisko Kościoła *Panien Bernardynek*.

Dnia 21. Kwietnia 1799. — W Poniedziałek z rana niedaleko Pałacu Olbromskich, zginął Pies matki Bonofczowej biały z czarnemi łatami przez połowę ogolony, kłokotwiek by o takowym psie wiedział, lub go znalazł, niech się zgłosi na Kantor Gazety Korrespondenta, za co odbierze nagrodę przyswoitą.